N°. 2973

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. franko te adresseeren aan het Bureau dezer Courant.

DINGSDAG 10 FEBRUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 9 Februarij.

Aan het slot van ons vorig artikel (Nr 2970) zeiden wij, dat, toen de faktie, uit vrees voor den heer Groen van Prinsterer, af had gezien van haar voornemen, om zich direktelijk tot den Koning te wenden, ten einde »de omverwerping van het ministerie" en de optreding van »een ministerie in protestantschen zin" te verkrijgen, zij, ter bereiking van »het goed in 't oog gevallen doel," verpligt was zich van eene andere handgreep te bedienen, en dat zij als aanleiding daartoe zich bediende van het wets-ontwerp ter regeling van het lager onderwijs, door den minister van Reenen aangeboden: wij zullen de karakterschets, welke wij van de woelzieke faktie, die zich achter de schoone leuze: *Voor Koning en Vaderland* verbergt, hebben getracht te geven, voltooid achten, na herdacht te hebben hoe zij, niet zonder gevolg, van de onderwijs-quæstie gebruik maakte, om te komen tot het toppunt harer vurigste wenschen. Vooraf slechts een enkel woord, om den stand dier quæstie aan te geven, op het oogenblik, dat zij door de faktie aangegrepen werd als het middel, dat eene nieuwe volksbeweging zou kunnen verwekken, ten gevolge waarvan het ministerie omvergeworpen worden en zij de ontruimde plaatsen zou kunnen innemen.

Op dát oogenblik bestond er, ten aanzien van de quæstie van het lager onderwijs overeenstemming tusschen de Regering en de groote meerderheid der Tweede Kamer, het gevolg van eene langdurige en ernstige gedachtenwisseling. Om alleen te spreken van de bepalingen der wetsvoordragt, die, onder de gegeven omstandigheden, een elk zoo in als buiten de Vertegenwoordiging het meest ter harte gingen — bij een eerst wetsontwerp, aangeboden in het najaar van 1854, had de Regering voorgesteld de onderwijzers in het algemeen te verpligten, »zich te onthouden van iets te onderwijzen, te doen of toe te laten, kwetsend voor de godsdienstige begrippen van eenigerlei gezindheid." Hiermede werd bedoeld wettelijk te voorkomen, dat in 't vervolg de openbare gemengde school dienstbaar gemaakt zou worden aan verkeerden en misplaatsten goddienstijver. Maar al te zeer was, tot ergernis van velen, de openbare gemengde school gemisbruikt om katholieke kinderen ongunstig te stemmen voor hunne godsdienst: de aangehaalde bepaling wilde de handhaving van het sedert 1806, maar sedert 1841 veroordeeld misbruik met nadruk tegengaan. Bij een later wetsontwerp, in het najaar van 1855 door de Regering ter tafel gebragt, werd dan ook deze bepaling behouden. Dat later wetsontwerp hield echter, daarenboven, in, dat »het onderwijs dienstbaar wordt gemaakt aan de bevordering van zedelijkheid en godsdienst." Het eerste ontwerp had daarvan gezwegen. Daarentegen was bij dat ontwerp te bepalen, »waar de plaatselijke omstandigheden het toelaten, afzonderlijke openbare scholen in te rigten voor kinderen van dezelfde gezindheid," wat weggelaten was in het volgend wetsontwerp, ten gevolge van de vele aanmerkingen van de meerderheid der Tweede Kamer tegen deze bepaling. De stand der quæstie ten opzigte van het meest betwiste en betwistbare vraagstuk, bij de wet op het lager onderwijs te regelen, was derhalve bij den aanvang van het jaar 1856 deze:

dat er voorloopige overeenstemming was tusschen de Regering en de Tweede Kamer, om het lager onderwijs, ook dat in de openbare gemengde scholen te geven, dienstbaar te maken aan de Bevordering van godsdienst en zedelijkheid;

dat, niettemin, de onderwijzers zich onthouden moeten van iets te onderwijzen, te doen of toe te laten, kwetsend voor de godsdienstige begrippen der gezindheid of gezindheden, waartoe de schoolgaande kinderen behooren;

dat de openbare school overal *gemengd* zal blijven, en nergens gesplitst zal worden naar godsdienstige gezindheden.

Tot die weinige bepalen wij ons, zelfs onvermeld latende wat de Katholieken dachten van de grondslagen, waarop de tusschen de Regering en de Vertegenwoordiging getroffen overeenstemming berustte. 't Is er ons toch hier alleen om te doen, in herinnering te brengen, welke rezultaten de gevoerde gedachten-wisseling had opgeleverd en, op grond daarvan, te konstateeren, dat de goedkeuring van het laatst aangeboden wetsontwerp, behoudens eenige wijzigingen, algemeen werd te gemoet gezien.

Daarbij zou echter de faktie, welker bedoeling was het ministerie omver te werpen, geenszins hare rekening gemaakt hebben. Het ministerie zou vaster zitten dan ooit, zoo het er in slaagde aan het lager onderwijs eene de meesten bevredigende regeling te geven: daarom moest de definitieve regeling er van door het toenmalige ministerie onmogelijk gemaakt worden. De voorgestelde regeling, verder, zou weinig in 't voordeel uitvallen van de praktijken, die tot dusverre de bedoelingen der faktie in de hand hadden gewerkt: ook daarom moest, te vuur en te zwaard, tegen de voorgestelde regeling te velde getrokken worden. Door middel van een petitionnement moest naar het tweevoudig doel: verwerping van het aanhangig wetsontwerp en omverwerping van het ministerie, gestreefd worden. De *Fakkel* van den 18n Januarij 1856 was de eerste om daartoe het signaal te geven.

»Niet dan in den uitersten nood, zoo liet zij zich hooren, houden wij van petitionnementen, getuige zoowel [illegible] Belgische adressen. Doch die uiterste nood gelooven wij dat nu [bij de verwachte goedkeuring van de onderwijs-wet] gekomen is. Wij gelooven dat men zich thans verklaren moet. Wij gelooven dat men zich nu met petitiën moet wenden eerst tot de Tweede Kamer, dan tot de Eerste, en vervolgens tot den Koning. Wij gelooven dat het oogenblik daar is, *dat het nederlandsche Protestantisme het bewijs moet leveren, dat het als Protestantisme zijne roeping begrijpt.*"

Men ziet het — van stonde af werd het aangekondigd dat de bezorgdheid dergenen, die het petitionnement organizeerden, niet gold de billijke, redelijke, uitvoerbare, met de Grondwet overeenkomende regeling van het lager onderwijs, maar dat zij alleen haar grond had in partijbelang. »*Het nederlandsche Protestantismus* moest het bewijs leveren, dat het *als Protestantismus* zijne roeping begreep." Daaraan moest de regeling van het lager onderwijs ondergeschikt zijn. Op de regten en belangen van wie niet tot het nederlandsche Protestantismus van de *Fakkel* c. s. behooren, behoefde niet gelet te worden. Het kwam overeen met het gansche streven der faktie, dat zich het kennelijkst in het wiesbadener programma had uitgesproken en dat, harerzijds, de *Fakkel* het duidelijkst toelichtte, toen zij schreef, dat »het de grootste vraag is, of het Protestantismus (het Protestantismus van de drijvers, wel te verstaan) het prædominerend element zal blijven in Nederland, het element, dat op de wetgeving, op de justitie, *op het onderwijs*, op het geheele staatsbeleid en staatsbestuur een overwegenden invloed zal blijven uitoefenen, of niet."

Intusschen waren er buiten de faktie ook nog anderen, die aan het bestaande ministerie een even ongunstig hart toedroegen en even weinig gesteld waren op de goedkeuring van het aanhangig wetsontwerp; doch die dit boven de faktie vooruit hadden, dat de onderwijs-quæstie jaren lang het onderwerp hunner gezette overweging geweest was en dat zij dienvolgens gekomen waren tot het vaststellen der voorwaarden, van welker vervulling zij hunne goedkeuring van elk het lager onderwijs regelend wetsontwerp afhankelijk maakten. 't Is waar, dat zij, die met regt gehouden werden voor de geestverwanten van de mannen der faktie, dat de hoofdbestuurders van het *Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap* en dat de leden der *Kommissie voor het onderwijs uit Unitas*, *Phylacterion* en *Hulpbetoon* genomen, over de door hen meest gewenschte organizatie van het lager onderwijs ongetwijfeld hunne gedachten hadden laten gaan. 't Blijkt echter niet, dat de utrechtsche faktie als zoodanig zich met hunne inzigten had vereenigd; dat zij, toen het petitionnement besloten was, reeds vastgesteld had, aan welke beginselen, bij de beoordeeling van het wetsontwerp, moest vastgehouden worden; en dat zij zich op dat oogenblik de algemeenheid, ten beste gegeven in hare cirkulaire van September 1853: »nederlandsch onderwijs en opvoeding — onafscheidelijk zamen verbonden," reeds eenigermate nader had verduidelijkt. Waartoe dat ook? Was haar immers de onderwijs-quæstie niet eene zaak van zeer ondergeschikt belang? En het was haar niet veel meer te doen om »de omverwerping van het ministerie" en om de verwezenlijking van »het goed in 't oog gevatte politische doel?" Maar van daar dan ook, dat, in zake van onderwijs-regeling, de anti-revolutionnairen, die juister wisten wat zij wilden, veel op de faktie vooruit hadden; dat het hun gelukte haar op sleeptouw te nemen en dat de faktie, in eigen boezem verdeeld, het schouwspel gaf zoowel van de allerwonderlijkste argumentatiën als van de kluchtigste spraakverwarring. Ter beoordeeling van de handgreep, door welke de faktie ten langen leste het ministerie omverwierp, is deze voorloopige aanmerking niet overtollig: uit het vervolg van onze schets zal de juistheid er van overtuigend aan 't licht komen.

Naauwelijks dan had de *Fakkel* zich iets laten ontvallen van wat op til was, of ziet, daar kwamen straks de anti-revolutionnairen, niet met de aankondiging van een plan, maar met een adres-zelf te voorschijn. Dat was goed gezien en verzekerde hun een niet geringen invloed op den verderen gang der zaak. 't Waren de heeren O. G. Heldring, L. J. van Rhijn, F. C. van den Ham, L. Meerens, J. H. Boske, J. J. Doedes, D. Chantepie de la Saussaye en J. J. van Toorenenbergen, die het initiatief genomen en hunne volgelingen beteekend hadden, welke vorderingen zij aan de Regering en de Vertegenwoordiging moesten stellen. De openbare scholen, volgens hen, moesten gesplitst en, van gemengde als zij waren, in gezindheidsscholen uiteengaan, en waar dit niet kon geschieden, dáár moest op de openbare gemengde school de lezing van den Bijbel verpligtend worden gemaakt. Daarop kwam neer wat zij vroegen en waar, lang te voren, ook door den *Nederlander* op was aangedrongen. Blijkens het *Zondagsblad* van den 17n Februarij 1856, was hun adres door het gansche land in omloop.

Zou de utrechtsche faktie dat nog langer werkeloos en met over elkander geslagen armen aanzien? 't Had gelijk gestaan met eene abdikatie, en welligt dat zij, in dat geval, met het oog op de door de revolutionnairen weg te dragen zegepalmen, zich het: *sic nos, non nobis* had kunnen toevoegen! Maar moest zij dan een adres ter verspreiding opmaken, dat anders geformuleerd was en andere eischen inhield dan dat der anti-revolutionnairen? Of moest zij liever het vermoedelijk niet ten volle met hare inzigten overeenstemmend adres der anti-revolutionnairen desniettemin maar tot het hare maken? Welk antwoord de faktie op die vragen gaf is met tamelijke zekerheid te zeggen. Volgens de *Fakkel* van den 17 Oktober 1856 zond de faktie »tweeërlei ontwerpen van adres als concept rond, waarvan het een vraagde: schoolsplitsing, het ander de gemengde school met behoud van het christelijk beginsel." Zoo leî zij bloot, dat zij, in zake van lager onderwijs, eigenlijk geene eigene overtuiging had; dat het haar om 't even was bevorderlijk te zijn aan de eischen der anti-revolutionnairen of der heeren van *Unitas*, *Phylacterion* en *Hulpbetoon*; en dat zij, wat haar betrof, meer uitsluitend bedoelde een gedeelte der Natie, *à-propos* van het wetsontwerp op het lager onderwijs, in beweging te brengen, opdat eindelijk dan toch het lang beoogde doel: de omverwerping van het ministerie, zou bereikt worden. De cirkulaire, die de »tweeërlei ontwerpen van adres" vergezelde en waarbij wij thans nog een oogenblik willen stilstaan, verhief het overigens boven allen twijfel, dat de faktie slechts op volksopruijing bedacht was.

Zij was, die cirkulaire, van den 20sten Februarij — van den derden dag derhalve, — 't verdient opgemerkt, — nadat het *Zondagsblad* verklaard had dat het adres der anti-revolutionnairen door het gansche land in omloop was. De heeren Prof. G. J. Mulder en Mr. L. C. Hora Siccama hadden haar, als Prezident en Secretaris, onderteekend. Blijkens het opschrift was zij bestemd voor de predikanten, die dan ook, gelijk de *Arnhemsche Courant* verzekerde, »allen vereerd zijn geworden met de toezending der cirkulaire en bijlagen," de »tweeërlei ontwerpen van adres als concept" namelijk.

En welke zweepslagen in die cirkulaire aan »de predikanten" gegeven werden, opdat zij zich in beweging zetten en hunne gemeentenaren meeslepen zonder [illegible] stormmarsch tegen het ministerie? Het wetsontwerp [illegible]

dat ministerie aangeboden, werd er in voorgesteld — niet minder dan dat! — als »strekkende ter voldoening aan [illegible] ons Vaderland meer en meer klimmende eischen eener Kerk, die de kennis van het Evangelie, als de onfeilbare magt ter vernietiging van den invloed harer priesters, meer dan eenig ding vreest." 't Was, gelijk men ziet, met andere woorden, hetzelfde als wat de *Nieuwsbode* beschuldigde: »De wet op het lager onderwijs is onder den invloed der ultramontanen opgemaakt! De Regering is onder de magt der ultramontanen geraakt! Op het punt van het onderwijs heeft zij aan hunne eischen toegegeven!" Derhalve: „*haro sur le ministère!* Overigens, om »de predikanten" en, door hunne tusschenkomst, het ligt te misleiden gedeelte der bevolking, nog feller te verbitteren, schaamde de faktie zich niet in hare cirkulaire stout weg te verzekeren, dat »het den onderwijzer als misdaad zal worden toegerekend den naam van Christus te noemen;" dat „geen onderwijzer op de staatsschool met eerbied zal mogen spreken van Willem I;" dat »hij voedsel zou geven aan *onzedelijkheid*, als hij het waagde »een eervergeten huichelaar" den Vader des Vaderlands te noemen;" en wat dies meer zij. Altemaal, 't behoeft niet herhaald te worden, niet om hen aan welken de cirkulaire geadresseerd was tot eene juiste en billijke waardeering van het wetsontwerp in staat te stellen, maar om de driften gaande te maken tegen een ministerie, dat het lager onderwijs, en daarmede de toekomst van Nederland prijs had gegeven aan »de Ultramontanen" en dat daardoor de schromelijkste en strafwaardigste schuld op zich had geladen. Die het verneemt, moet hij er niet ten hoogste over verwonderd zijn, dat al dat voortzweepen en voortdrijven geen ander direkt gevolg heeft gehad dan dat op al de in omloop gebragte petitiën slechts vijf duizend naamteekeningen zijn te verkrijgen geweest? En de hemel weet dan nog welke naamteekeningen en waar ter plaatse ingezameld!

Wij vernemen, dat de minister van Binnenlandsche Zaken aan Z. M. den Koning ter teekening heeft aangeboden, het *eervol* ontslag van den burgemeester der stad Middelburg. Uit eene goede bron vernemen wij, dat het wetsontwerp op het lager onderwijs, door den ex-minister Simons, aan alle kanten tegenstand ontmoet en dat de regeling van het lager onderwijs nog zoo spoedig niet te wachten is. Men deelt ons een gesprek van het bal ten Hove van gisteren avond (3 Febr) mede, waaruit blijkt, dat Z. M. de Koning met het tegenwoordig ministerie geenszins is ingenomen. De moverende redenen moeten zoowel van staatkundigen, als persoonlijken aard zijn. (*N. v. 's G.*)

Men schrijft uit 's Gravenhage aan de *Amst. Courant*, dd. 6 Februarij:

»Ik verneem dat de heer F. W. Conrad, prezident der kommissie voor de doorgraving der landengte van Suez, en die zich thans, zoo als men weet, in Egypte bevindt, zich naar Jeruzalem zal begeven, of denkelijk thans reeds begeven heeft; van daar zal hij de terugreis naar het vaderland aannemen, en waarschijnlijk nog vóór het einde dezer maand hier aankomen. De heer ingenieur Schneither, die, zoo als bekend is, zich mede aldaar bevond, is naar Konstantinopel vertrokken, om van daar insgelijks te repatriëren."

Volgens opgave van het ministerie van Finantiën is aan de verschillende kantoren van 's rijks accijnsen over de maand Januarij jl. ontvangen aan suikeraccijns, in hoofdsom, opcenten en kollektief zegel, een bedrag van *f* 143,840.47½.

Men verneemt dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal thans, ingevolge vroegere bepaling, tegen Dingsdag den 17 dezer, tot hervatting van hare werkzaamheden, is bijeengeroepen.

Op eene bovenwoning, bewoond door G. Wiegman, op de Oostersche Kade, ontstond gisteren avond brand, doordien naar denkelijk de bewoner met zijn gezin de woning verlaten hebbende, vuur in de kagchel had gelaten. Door de werking van 6 spuiten was de brand, waarbij het perceel, waar hij ontstond, geheel en dat daar naast, bewoond door den kunstschilder Hilverdingk, gedeeltelijk uitgebrand is, ten 10½ ure geheel [illegible] na ten 8 ure ontdekt te zijn. W. is voor brandschade verzekerd; de inboedel van H. heeft veel geleden.

Wij vinden in de *Algem. Konst en Letterbode*:

„Naar aanleiding van het ingezonden artikel, voorkomende in den *Letterbode* van 31 Januarij jl, blz. 33, hebben wij getracht eenige inlichtingen te bekomen aangaande de toevoeging van een natuurkundige aan de op handen zijnde togt naar Japan; wij ontvangen daaromtrent nader van eene bevoegde hand het volgende berigt:

„De minister van Koloniën heeft, niettegenstaande de *hoogste aanbeveling*, het niet noodzakelijk geacht aan de belangen der wetenschappen te voldoen, en de [illegible] van het voorbijzien dezer belangen kan alleen gezocht worden in eene overdrevene voorzigtigheid. Men [illegible] zich toch [illegible] kunnen beroepen op de omstandigheid, dat in deze behoefte reeds zou zijn voorzien door de zending van den heer van den Broek, die zich thans te Nangasaki bevindt. Deze verdienstelijke geneeskundige is wel is waar aangezocht, het zijne bij te dragen tot de bevordering der natuurwetenschappen, doch daaraan kan door iemand, die niet uitsluitend natuurkundige is, slechts als bijzaak en dus op minder afdoende wijze voldaan worden. Wij blijven door deze tegenwerping dus onbevredigd en zoeken te vergeefs naar een anderen grond waarom men zoo angstvallig is voor den wetenschappelijken vooruitgang in Japan, dan overdrevene en misplaatste voorzigtigheid. Zoo ziet men helaas, dat, niettegenstaande de minister hoog opgeeft van zijne zucht om *milde beginselen* in Japan ingang te doen vinden, Z. E. aan den anderen kant de materiële belangen in het minst niet wil opgeofferd zien aan de belangen der wetenschap."

»De kommandant van het vaartuig, dat naar Japan zal vertrekken, de ridder W. J. C. Huyssen van Kattendyke heeft, naar wij met zekerheid weten, gedaan wat hij als oningewijde deen kon: zoo heeft hij getracht zich de beginselen der Japansche taal eigen te maken, — is zijne equipage zamengesteld uit bekwame, uitgezochte werklieden, — heeft zich voorzien van werktuigen van latere vinding. Eindelijk heeft hij zich in betrekking gesteld met verscheidene geleerde genootschappen en partikulieren en dezen zijne dienst aangeboden, o. a. aan het *Instituut van Ingenieurs*, de directie van 's rijks museum van natuurlijke historie te Leiden, den heer von Siebold, den hoogleeraar Hoffman te Leiden."

Hoe algemeen het groote nut van eene goed geregelde inrigting tot het verzamelen en ordenen van statistische opgaven thans erkend wordt, blijkt wel hieruit, dat zelfs de tegenwoordige regering in Spanje een maatregel, daartoe strekkende, genomen heeft. Op den 3den November 1856 heeft de voorzitter van den ministerraad, de generaal Narvaez, in een zeer goed gemotiveerd rapport aan de Koningin, de noodzakelijkheid aangetoond van de instelling van een centraal bestuur om het verzamelen en ordenen der opgaven door de verschillende administratiën te regelen en tot een geheel te brengen. Dientengevolge is, bij koninklijk besluit van dezelfde dagteekening, het zamenstellen eener kommissie gelast, onder de voorzitting van den voorzitter van den ministerraad, wier taak het zal wezen om de noodige voorschriften aan elk departement van algemeen bestuur te geven omtrent de wijs, waarop de statistische opgaven van dat departement behooren te worden ingerigt, ten einde eene algemeene statistiek van het rijk te kunnen openbaar maken. De leden der kommissie zullen geene bezoldiging genieten; doch voor de eerste onkosten is eene som van 300000 realen beschikbaar gesteld. De leden der kommissie zijn reeds benoemd en eene instruktie voor haar vastgesteld, waarbij onder anderen de uitgaaf van een statistisch jaarboekje is gelast, die zal worden voorbereid door het zamenstellen en openbaar maken van opgaven van die feiten, die zoo spoedig mogelijk door het volk behooren te worden gekend. De kommissie heeft op den 29sten December een manifest uitgevaardigd, waarin zij een beroep doet op de vaderlandsliefde van geleerde vereenigingen en bijzondere personen, ten einde haar in de volvoering van hare gewigtige taak bij te staan. (*Alg. K. en Letterb.*)

Hoe komt het, dat wij met vlak zuiden wind verscheiden dagen lang eene vrij sterke vorst gehad hebben? Deze vraag hebben zich ongetwijfeld velen gedaan, want in de daad, het is iets geheel ongewoons, dat wij uit de hemelstreek, vanwaar wij gewoon zijn meerdere of mindere warmte te ontvangen, thans zulk eene strenge koude gehad hebben. Dit verschijnsel laat zich onzes inziens alleen daaruit verklaren dat de zuidwaarts van ons gelegen hooge gebergten van Duitschland en Zwitserland over buitengewoon groote uitgestrektheden met sneeuw bedekt zijn, waarbij zelfs de bergreeks langs de noordkust van Afrika hare rol grootelijks mede spelen kan. De uit zijn aard warme zuidenwind strijkt daarover heen, verliest al zijne warmte, wordt tot ver beneden het vriespunt afgekoeld en brengt ons strenge vorst aan. — Is deze verklaring waar, zoo als wij het er voor meenen te mogen houden dan kan men daaruit met de hoogste waarschijnlijkheid voorspellen, dat wij tegen het voorjaar buitengewoon veel water te wachten hebben en dat het voorzigtig zijn zal om in tijds maatregelen te nemen, ten einde niet door overstroomingen, dijkbreuken en al de gevolgen van dien overvallen te worden. (*Landb. Ct.*)

Z. M heeft jhr. J. L. de Casembroot op zijn verzoek eervol ontslagen als sekr. der gemeente St. Maartensdijke.

ALKMAAR, 7 Febr. Het bevestigt zich, dat de heer mr. A. S. van Nierop, bij de aanstaande verkiezing, in dit distrikt, voor het lidmaatschip van de Tweede Kamer der Staten-Generaal niet in aanmerking wenscht te komen, wegens beroepsbezigheden. Men verneemt dat een zeer groot getal kiezers besloten heeft hunne stemmen uit te brengen op den heer mr. L. Metman, vroeger lid der Kamer, die reeds vroeger in dit distrikt zeer in aanmerking is gekomen.

NEDERHORST DEN BERG, 6 Febr. Gisteren had alhier bij den landman Klaas Vronen, op de boerderij *de Uitvlugt*, een voorval plaats, hetwelk om zijne zonderlingheid wel verdient bekend te worden. Eene koe van 250 Ned. ℔ bragt, na eene dragt van zeven maanden, *vijf* volwassen, goedgevormde kalveren ter wereld, te zamen wegende 50 Ned. ℔. Het behoeft niet gezegd te worden, dat het gebeurde aan velen ongeloofelijk toescheen, totdat zij zich door eigen oogen van de waarheid overtuigd hadden. Van alle kanten komt men reeds het wonder aanschouwen, hetwelk zeker eenig in zijne soort is. Hier ten minste herinnert men zich niet ooit iets dergelijks gehoord te hebben.

HOORN, 5 Feb. Op de markt alhier werden 5 stapels kaas aangevoerd, wegende te zamen 1084 ned. ℔. Prijs: kleine gras *f* 27.50; kleine hooi *f* 27,50.

WIJK BIJ DUURSTEDE, 6 Februarij. In den gemeenteraad van heden is ingekomen een verzoek om konsessie, om ook te dezer stede de gas-verlichting in te voeren. Dit verzoek is, alvorens daarop te beslissen, in handen gesteld eener kommissie, van drie raadsleden, om daar van in de volgende vergadering verslag te doen.

Zijn wij wel onderrigt, dan zal die verlichting de stad p. m. *f* 200 's jaars meer kosten dan de tegenwoordige.

VEENHUIZEN, 5 Febr. Wij verheugen ons, meer geruststellende berigten den die welke den 2 Februarij van hier gezonden werden, te kunnen mededeelen. Het getal lijders aan typheuse koortsen is nog beneden veertig, waarvan gelukkig thans velen herstellenden zijn. (*A. C.*)

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

TURIJN, 7 Febr. In de afgeloopen nacht is de Grootvorst Michael van Rusland naar Genève vertrokken, om naar Rusland terug te keeren. In den schitterend verlichten koninklijken schouwburg had gisteren avond ter zijner eere eene gala-voorstelling plaats. De Koning werd met de grootste geestdrift en luid gejuich ontvangen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Febr. De belangrijkheid der perzische-quæstie heeft de hangende zaak van Neufchâtel op den achtergrond geschoven, waarvan, gelijk men blijft beweeren, de konferentiën hier gehouden zullen worden.

Intusschen [illegible] van de neufchatelsche zaak, Zwitserland verwerpt halstarrig en onverwacht al de door den Koning van Pruissen gestelde voorwaarden, waarop hij toestemt van zijne soevereine regten op het prinsdom afstand te doen. De moeijelijkheden, welke uit dien tegenstand van het zwitsersch goevernement worden geboren, zijn evenwel niet van dat gewigt om een afbreking der onderhandelingen te doen vreezen.

— In de gewigtige verklaring van het fransche goevernement betrekkelijk de aanstaande regeling van de politieke gesteldheid der Donau-vorstendommen, in den *Moniteur* van eergisteren voorkomende, luidt aldus:

»Het goevernement des Keizers is bij de behandeling der oostersche aangelegenheden steeds door een tweeledig denkbeeld geleid — had het voor het politiek belang van Frankrijk, en van Europa in het algemeen, ten doel de onafhankelijkheid en de instandhouding van het turksche rijk te verzekeren, niet minder was het voor dat goevernement een onderwerp van aanhoudende zorg, het lot der christelijke bevolking, die middellijk of onmiddellijk onder het gezag der Porte staat, te zien verbeteren. In zijn oog is het een van de gelukkigste uitwerkselen zijner staatkunde en zijner wapenen, dat het tot opbeuring dier talrijke bevolking heeft bijgedragen door haar gelijke regten en de voordeelen der godsdienstvrijheid te verschaffen.

»Tot die handelwijze was het gouvernement des Keizers te meer geneigd, daar het overtuigd was, zoo doende de zaak der menschelijkheid en der beschaving te bevorderen en tevens de Porte in hare verlichte en welwillende bedoelingen bij te staan.

»Onder die Christelijke bevolking, waren de Serviers, de Wallakken en de Moldaviers in eene bijzondere gesteldheid. Eigene instellingen bezittende, waren zij in het genot van aloude voorregten en vrijdommen; er was alzoo niets anders te doen, dan hun het behoud dier voordeelen te verzekeren, door ze onder de hoede van het europeesche regt te stellen en daaruit nieuwe middelen tot bevordering van orde en welvaart voor het land te putten. Uit dat oogpunt oordeelende, heeft het parijzer kongres bepaald, dat de Vorstendommen geroepen zouden worden om twee vergaderingen of divans, te verkiezen, die bepaaldelijk in last zouden hebben, de wenschen dier gewesten te doen kennen en de veranderingen aan te wijzen, welke in de rigting van haar bestuur zouden dienen gebragt te worden.

»Onder de gewigtigste van die welligt te verwachten wijzigingen behoort ongetwijfeld de vereeniging van Moldavië en Wallachije onder een en hetzelfde bestuur. Het goevernement des Keizers heeft van de gelegenheid, die

zich op het parijzer kongres van zelf aanbood, gebruik gemaakt om zich uitdrukkelijk voor dat denkbeeld te verklaren.

»Reeds in de weener konferentie was door den franschen gevolmagtigde betoogd, dat de vereeniging het beste middel zou zijn van Moldavië en Wallachije de kracht en sterkheid bij te zetten, welke zij behoefden om eene nuttige borstwering voor de onafhankelijkheid van het turksch gebied aan dien kant te worden.

»Het goevernement des Keizers had dus van den beginne af zijne zienswijze over deze gewigtige zaak onbewimpeld doen kennen; het is daarvoor bestendig uitgekomen, en het is in zijne overtuiging nog bevestigd door de wisseling van mededeelingen, welke onlangs tusschen dit goevernement en de andersdenkende kabinetten plaats gehad heeft, naar aanleiding der te Konstantinopel te nemen maatregelen tot zamenroeping der divans. Het geeft de hoop nog niet op, zijne inzigten in den raad der mogendheden te zullen zien bovendrijven; want het kan zijns erachtens bezwaarlijk anders, of die mogendheid, welke bij deze zaak het meest regtstreeksch belang heeft, zal, wanneer de dag eener grondige beraadslaging gekomen is, erkennen dat de vereeniging der Vorstendommen, welke voor haar een nieuwe waarborg tegen gevaren en tegen afhankelijkheid van het buitenland, en voor de bevolking een rijke bron van welvaart zou zijn, niets bevat hetgeen eenigermate strijdig is met de regten van oppergezag, die thans door de Verhevene Porte over de Donaulanden uitgeoefend worden.»

— Volgens berigt uit Konstantinopel van 30 Januarij jl. is de firman tot zamenroeping eener volksvertegenwoordiging in de Donau-Vorstendommen door de Porte aan hare Kaimakam's of stedehouders in die gewesten toegezonden waarbij omstandig wordt bepaald, op welke wijze elke klasse der bevolking afgevaardigden zal kiezen om hun in den divan te vertegenwoordigen.

— Uit Napels schrijft men dat een kommissie van vijf regters is benoemd om in de provinciën den toestand der regtspleging te gaan onderzoeken. Het goevernement heeft bevel gegeven dat de werkzaamheden aan den spoorweg naar Rome moeten worden bespoedigd; dit is ook van wege het romeinsche goevernement gedaan ten aanzien der verlenging van den spoorweg in de rigting der napelsche grenzen.

Naar men zegt heeft de moordenaar van den aartsbisschop verklaard de Kerk te willen hervormen. Het plaats gehad hebbende verhoor en de verklaringen der getuigen hebben gekonstateerd dat eene groote opgewondenheid in hem heerschte.

— Volgens berigten uit Konstantinopel heeft de Sultan bij [illegible] de walachijsche en moldavische uitgewekenen, zonder onderscheid den terugkeer in hun land toegestaan.

— Men spreekt van eene ontmoeting tusschen een fransch oorlogschip en cochinchineesche vaartuigen. Volgens een brief uit Indië zou er inderdaad eenige oneenigheid bestaan, en zulks ten gevolge van een door de *Gamelin* tegen de stad Tourane gedane demonstratie, daar de overheden dier stad geweigerd zouden hebben een brief van het fransche goevernement aan te nemen.

ENGELAND.

LONDEN, 7 Febr. In het Lagerhuis gaf de heer Layard eergisteren te kennen, dat hij aanst. Maandag de regering zal verzoeken te verklaren, wanneer de dokumenten betreffende den oorlog met Perzië aan het huis zullen worden overgelegd.

In de zitting van het Lagerhuis op gisteren heeft lord Bruce mededeeling gedaan van het antwoord dat de Koningin heeft gegeven op het adres. Dat antwoord luidde:

»Ik heb met veel voldoening uw loyaal en eerbiedig adres ontvangen.

»Ik zal met genoegen gebruik maken van uw bijstand in mijne pogingen om werkzaam te zijn voor de belangen des lands en in 't bijzonder voor den voorspoed en het geluk mijns volks. [illegible]

De heer Layard verklaarde hierop, dat hij door de afwezigheid van lord Palmerston tot Maandag zijne interpellatie verdaagt betreffende de vraag, of Ferruck-Khan, diplomatische gezant, van dezelfde volmagt voorzien is ter onderhandeling met lord Cowley te Parijs, als dit het geval was met lord Redcliffe te Konstantinopel.

— Lord John Russell verweet aan de Regering, dat zij het Huis door de redaktie van het adres genoopt heeft, zijn gevoelen over de quaestie met Perzië te uiten, voor dat het huis inzage had bekomen van de dokumenten, waardoor het [illegible] hoogte der zaak had kunnen stellen. De Regering heeft het parlement genoopt te zeggen, dat Perzië door de [illegible] van Herat, het traktaat geschonden heeft. Hierover [illegible] zijn gevoelen nog niet mededeelen [illegible] der stukken.

— De *Morning Post* [illegible] dépêche uit Alexandrië, waarin [illegible] op het punt zijn [illegible] twee steden aan de golf van Perzië [illegible] Men veronderstelt dat zij de [illegible] Abbaz [illegible] zullen laten, vermits Engeland [illegible]

— Uit Dublin wordt geschreven, dat zeven infanterie-regimenten het bevel hebben ontvangen zich gereed te houden tot vertrek naar Indië.

— De telegrafische linie van Konstantinopel naar Indië, waarvan aan de heeren Gebroeders Guborn de koncessie door de Porte voor 99 jaren is verleend, zal den volgenden loop hebben. Van Konstantinopel strekken de draden zich uit tot kaap Hellès, en van daar naar Alexandrië met een station te Chio en Rhodus. Van Alexandrië verlengen zij zich tot Suez langs Caïro. Van Suez volgen zij de westelijke kust der Roode Zee tot Costeïs, van waar zij Djedda bereiken en een nog niet bepaalde statie in Arabië langs de oostelijke kust. Vervolgens wordt de kabel door de zeeëngte van Ba-bel-mandeb getrokken, en loopt langs de oostkust van Arabië tot Baz-el-Had, op het gebied van Muscate, waar hij te Couraki in Sendci, een der engelsche bezittingen in Indië uitloopt.

— Bij Holyhead is gisteren ochtend het van Bordeaux naar Liverpool bestemde schip Sullie vergaan; de kapitein, stuurman en 12 matrozen verloren daarbij het leven.

— Met de *North-American* zijn te Liverpool berigten ontvangen uit New-York van 23 Januarij. De bill op den onderzeeschen telegraaf was, geamendeerd, met 29 tegen 18 stemmen door den senaat aangenomen.

De konventie van Lecompton (Kansas) had verscheidene resolutiën in den geest der nationale demokratische partij aangenomen en zich daarna verdaagd.

De oorlog in Florida was hernieuwd geworden; generaal Harvei had namelijk den oorlog aan de Indianen verklaard.

Het weder bleef zeer koud.

De Koning van Corea, die de souvereiniteit van den Keizer van China erkent, heeft, in afwijking van den geest van uitsluiting van het hemelsche rijk, uit eigen beweging de havens in zijn rijk voor den handel aller natiën opengesteld.

Dit rijk is op vele plaatsen zeer vruchtbaar en bezit vele voortbrengselen, die voor den uitvoerhandel van belang zijn. Onder anderen is er de thee uitmuntend en de zijde even zoo goed als in China.

— Sedert meer dan 30 jaren liggen de kroonings-insignia der Duitsche Keizers in de schatkamer van den keizerlijken hofburg alhier bewaard en trekken weinig de algemeene aandacht tot zich. Men verneemt thans echter dat de bekende archaeoloog uit Keulen, de Heer F. Bock, voornemens is deze belangrijke voorwerpen in een afzonderlijk werk te beschrijven en door getrouwe afbeeldingen op te helderen. Onze regering heeft besloten, de aanzienlijke kosten voor deze onderneming te dragen, ten einde het werk op eene waardige wijze in het licht verschijne. Daar de voornaamste kleinodiën chromolithografiesch zullen afgebeeld worden, zal onze beroemde staatsdrukkerij op nieuw in staat gesteld worden op schitterende wijze van hare belangrijkheid te doen blijken.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 5 Februarij. Men beweert dat de Keizer van Oostenrijk ook aan de Polen, die wegens staatkundige misdaden veroordeeld zijn, amnestie zal schenken.

— Het Pesther dagblad *Religio* meldt, dat de bekende pianist Dr. F. Liszt, in September van het vorige jaar op een diner bij de Pesther vaders Franciskanen met luider stemme den wensch te kennen gaf om in de broederschap opgenomen te worden. Deze wensch werd aan de orde-provinciaal medegedeeld en men meldt thans, dat daaraan gehoor is gegeven, zoodat Dr. F. Liszt als broeder in de Franciskaner orde zal opgenomen worden. Reeds wordt de des betreffende akte gereed gemaakt.

— Te Triest zijn den 6e de vertegenwoordigers van Oostenrijk en Pruissen ter konferentie nopens de Donaumondingen aangekomen.

BERLIJN, 6 Febr. Men verzekert dat kolonel Manteuffel binnen kort met een buitengewone zending naar Parijs zal worden belast. Hij is te dezer stede aangekomen. — Men wil dat het goevernement voornemens is de Kamers te ontbinden, uithoofde van haar verzet tegen de voorgestelde finantiëele ontwerpen.

— In een blad van Bern leest men: »Te midden der diepste onwetendheid, waarin men verkeert nopens den loop der voor Zwitserland zoo gewigtige onderhandelingen, wordt men door een onwillekeurige vrees bevangen. Waardoor ontstaan al die uitvlugten en die vertraging van de zijde van Pruissen, om tot een eindregeling der neufchatelsche quaestie over te gaan? Zou de heer Kern nu bespeuren, dat hij te ver is gegaan met de verzekeringen, welke hij aan de leden van de bondsraad heeft gegeven, verzekeringen, waarvoor hij alleen verantwoordelijk is? Zouden de verklaringen van Frankrijk niet zoo stellig zijn als hij het heeft gelieven te zeggen? Of zou Pruissen zulke voorwaarden hebben gesteld dat de heer Kern, ondanks zijn goeden wil en zijne instruktiën, die men zegt dat zeer duidelijk zijn, ze niet kan onderschrijven? Voorwaar die toestand van twijfel en verwachting is voor de zwitsersche natie zeer pijnlijk. Wij gelooven dat, mogt men officiëele berigten erlangen, ten aanzien van het punt, waarop de onderhandelingen staan, dezen zeer geschikt zouden zijn om de onrust, die door de duitsche bladen bij de bevolking is gaande gemaakt, te verdrijven.»

— Op dit oogenblik worden in Zwitserland bijna alle paarden, die voor den oorlog aangekocht waren, meestal onder den koopprijs weder verkocht.

BELGIE.

BRUSSEL, 7 Febr. Door Zijne Hoogw. Mgr. Samhiri, Patriarch van Antiochië, is aan den Wel-Eerw. Heer J. B. Beeckmans, Deken en Pastoor van Onze-Lieve-Vrouw te Antwerpen, den volgenden brief gezonden:

»Zeer Waarde Zoon en Wel-Eerwaarde Deken!

»Heil en Apostolische Zegen.

»Na een gelukkigen overtogt in het Oosten teruggekeerd, vervullen wij een aangenamen pligt door u tijding van ons te zenden, ten einde ons in uwe herinnering te verlevendigen en U onze opregtste dankbaarheid te betuigen; ook om U eenige bijzonderheden mede te deelen betreffende onze tweede reis naar Rome, van onze aankomst in het Oosten en den vooruitgang onzer heilige godsdienst onder de Jakobieten.

»'t Is voor ons moeijelijk woorden te vinden om onze levendige gevoelens van dankbaarheid uit te drukken voor de zoo vriendelijke hartelijke ontvangst, welke gij ons wel hebt gelieven te doen. Wees verzekerd, zeer eerwaarde zoon, dat de herinnering aan uwe liefdadige gastvrijheid nooit uit ons hart zal gewischt worden. Ja, eerwaarde Deken, wij denken gestadig aan de stad Antwerpen, aan dien eerwaardigen herder, die ons eene, Abrahams tijd, waardige gastvrijheid gegeven heeft; aan de geestelijkheid, welke door hare talrijke bewijzen van genegenheid en liefde ons zoo gesticht heeft; aan het zoo godsdienstig en Maria zoo vereerend volk; en wij zullen gestadig de onbevlekte maagd aanroepen, opdat zij door hare vermogende tusschenkomst de volste genade op Antwerpens inwoners doe nederdalen.

»Bereids hebben wij den troost, voor die stad (zoowel als voor al onze weldoeners) den zegen van den H. Vader erlangd te hebben. Immers, alvorens naar Syrië terug te keeren, hebben wij onze schreden naar de eeuwige stad gerigt, waar wij, aangekomen zijnde, een gehoor bij het Opperhoofd der Kerk gehad hebben. 't Is ons niet mogelijk hier de blijken van goedheid en genegenheid op te sommen, waarmede Z. H. Pius IX ons overladen heeft. De onsterfelijke Opperpriester heeft zich geluk gewenscht met de vriendelijke ontvangst, welke ons in Europa is te beurt gevallen. Van de gelegenheid gebruik makende hebben wij Zijne Heiligheid verzocht wel zijn zegen te willen geven aan al degenen die het werk der syrische Katholieken hebben ondersteund, en de Heilige Vader, zijne handen en hart ten Hemel heffende, heeft Hem gesmeekt zijn grootste genade en overvloedigsten zegen op al degenen te doen nederdalen, die tot dat hoopvol werk hebben bijgedragen zoowel door hunne woorden, als krachten en opofferingen.

»'t Is voor ons aangenaam, mijnheer de Deken, u met onze opregte dankbetuiging den apostolischen zegen mede te deelen. Wij verzoeken u, daar wij aan al de pastoors der stad niet kunnen schrijven, bij hen en bij al de inwoners van Antwerpen de tolk onzer erkentelijkheid te zijn.

»Na een verblijf van twee maanden te Rome, besloten wij naar Syrië te vertrekken; doch daar onze goederen te Marseille waren, begaven wij ons derwaarts, om er onze bagaadje in bezit te nemen, die door de fransche stoombooten kosteloos vervoerd is.

»Van Marseille zijn wij naar Cairo vertrokken, waar wij een gedeelte van ons uitgestrekt patriarchaat bezocht hebben. 't Is ons onmogelijk de geestdrift der katholieke bevolkingen te beschrijven, die ons ten tweede male zagen; in zes en twintig jaren hadden zij ons niet gezien, gelijk vermeld staat in het door ons in der tijd uitgegeven relaas. Zeer belangrijke zaken eischten onze tegenwoordigheid te Bayreuth, 'tgeen de oorzaak was dat wij niet naar Jeruzalem konden vertrekken.

»Den 15 September ll. zetten wij te Bayreuth voet aan wal en de ontvangst was daar zoo [illegible] en voorkomend, dat het beter is niets dan te weinig er van te zeggen. Te Bayreuth naauwelijks aangekomen gaf men ons een brief uit de stad Homsi (een belangrijke stad tusschen Damas en Aleppo) gekomen. Die brief was onderteekend door den jakobitischen pastoor en door verscheidene hoofden van jakobitische gezinnen. Kortom: de pastoor en meer dan vijftig gezinnen verklaren zich katholiek en verzoeken onzen bijstand en dien van onzen Vikaris-generaal, den HW. Aartsbisschop van Damas, Mgr. Haliabi, ten einde zich te kunnen verdedigen tegen de aanvallen der wijanden van onze heilige godsdienst; 't geen hun onmiddelijk is toegestaan.

»Gij kunt u geen denkbeeld maken in welke mate die goede tijding ons verheugd heeft; ze heeft ons al de vermoeijenissen van onze lange moeijelijke reis doen vergeten. Het gebrek aan stoffelijke middelen veroorzaakt ons intusschen groote bekommering; want ten einde de nieuwbekeerden te behouden, moet men hun de noodzakelijkste dingen voor de eeredienst geven, en althans een pastoorswoning en een kapel voor de goddelijke dienst; wij zullen dit doen voor de bekeerden van Homsi. Twaalf andere plaatsen verzoeken dezelfde gunst. Mogt de liefdadigheid onzer broeders ons verlaten ('t geen God [illegible]

hoede) wij zouden verloren zijn. Maar wij hebben het zoet vertrouwen dat Gods genade niet zal ophouden de andersdenkenden te bekeeren en dat de liefdadigheid onzer broeders ons niet zal verlaten. Wij mogen bovendien rekenen op het woord van Z. H. Pius IX, die, na onze zwakke handen met de bewijzen zijner edelmoedigheid gevuld te hebben, door met zijne milde aalmoes de offerande te bekroonen, welke men ten gunste onzer patriarchalen Kerk gebragt heeft, tot ons deze troostwoorden heeft gerigt: »*Ik zal voor u en voor allen bidden, die met u, op welke wijze ook, aan dat groote werk zullen arbeiden.*"

»Er blijft ons nu niets anders over dan u te verzoeken de flaauwe uitdrukking onzer voortdurende erkentelijkheid aan te nemen, voor uwe zoowel jegens Ons als voor het werk des Heeren bewezene onuitsprekelijke goedheden. En daar het zou kunnen gebeuren dat in 't vervolg sommige liefdadige personen den vromen wensch mogten voeden om onze pogingen ter bekeering der ongeloovigen te steunen, zoo verzoeken wij u hun bekend te maken, dat zij zich hetzij regtstreeks tot Ons of tot onzen algemeenen prokureur, den heer Nikolaas Dahir, adres de heeren Hava en C°. te Marseille kunnen wenden. Die uitmuntende Katholiek zal ons alles doen geworden, wat men hem ten dienste van Ons werk zenden mogt.

»Ontvang, mijnheer de deken, de betuiging van onze opregtste dankbaarheid.

Beyreuth, »† Ig. Ant. Samhiri,
1 November 1857. Patriarch van Antiochië, der Syriërs.''

— De graaf Felix de Mérode, minister van Staat en lid der Kamer van Vertegenwoordigers is den 7den, des avonds ten half elf ure overleden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 9 Februarij.

OVERLEDEN (2 Febr.): A. Voorenberg, wed. C. van Wagtendonk, 60 j. — (3 Febr.): J. M. Voordisch, geb. Klunder, 58 j. — (4 Febr.): A. Olckers, wed. H. Aukes, 59 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN

	pCt.	6 Febr. 4½ u.	gebl.		7 Febr. 4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	63⅝	63 13/16	a		
Dito Dito	3	76		»		
Dito Dito	4	95	95	»	95 1/16	95
Overzeesche Bezittingen	4		94⅝	»		
Amortis. Syndik.	3½			»		
Actien Ned. Bank	4			»		
Handel-Maatschappij	4½	137½	138	»	137⅝	
Maatschappij van Weld.	4	63	60	»		
Oblig. Rijn-Spoorw.	4½			»		
» Holl. Spoorw.-M. Obligatiën	4½			»		
België	2½			»		
Dito bij *Rothschild*	2½	52½	52½	»		
Frankrijk, Obligatiën	3	64	63½	»		
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	23 11/16	23¾	»	23 11/16	
Dito	3	40¾	40 11/16	»	40¾	
Dito Binnenl. à 6/m.	3	36⅝	36⅜	»	36⅝	36 11/16
Coupon-Bewijzen		6 9/16	6½	»	6 9/16	
Amortisable Schuld		5⅞	5⅞	»		
Portugal, te Londen	3	44⅝	44⅝	»	44 11/16	
Dito Uitgestelde		22⅝	22⅝	»	23	
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	104⅝	104½	»		
Dito Dito 1828 en 1829	5	103		»		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	93⅝	93⅝	»		
Inschr. bij *Stieglitz*, 5e Serie	5	94 9/16	94⅝	»	94⅝	
Dito idem 6e	5	96⅝	96 9/16	»		
Certifikaten te Hamburg	5	94¼		»		
Dito dito te Londen	4½		93⅝	»		
Dito dito *Hope en C°.*	4	84⅝		»		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	84½	84½	»		
Dito bij id. 5de Serie	4			»		
Dito in Zilver	6			»		
Inschrijving in Assignat.	6	63¼		»		
Certifikaten van dito	6	64¼	63¼	»		
Polen, Aand. met Lot. fl. 500			64¼	»		
Schatkist-Obligatiën	4	77 13/16	77⅞	»	78	78
Oostenrijk, Metalliek	5	76⅝	76 11/16	»	76 13/16	76¾
Dito rente te Amsterdam	5	87	86⅞	»	86 13/16	
Dito Nationale	5	79	78⅞	»	79	78 13/16
Dito	2½	39 13/16	39 13/16	»		
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5			»		
Dito	4		63½	»		
Aand. met Loting fl. 250			390	»		
Nieuwe dito 1854			323	»	323½	
Pruiss. Aand. 1854	3½			»		
Napels, Cert. bij *Rotschild*	5			»		
Denemarken, Leen. te Lond.	5			»		
Louisiana bij *Hope*	5			»		
Braziliën	5			»		
Dito 1843	5	96⅞		»		
Mexico	3	21 1/16	21 1/16	»		
Dito Onbepaalde	3	21 1/16	21 1/16	»		
Peru	4½			»		
Grenada, à £ 100	3½	21 11/16	21⅝	»	21¾	
Dito Uitgestelde		6⅝		»		
Ecuador à £ 100	1	14¼		»		
Venezuela, à £ 100	4½	35⅝	35 5/16	»		
Dito Uitgestelde		13⅞		»		
[illegible] Bank-Aktiën Cert.				»		
Dito [illegible]				»		
Grieken, [illegible]	5	5¾	5 11/16	»	5¾	

Prost 54¼, 55½; Illin. 95; Lw. 4⅝, ⅝; Grenada onb. 21⅝, ¾; Ecuador onb. 14⅛; Venezuela onb. 35 5/16; Grieken, Obligatiën 1824, roode 5 pc. 5 11/16, ¾.

Binnen- en buitenlandsche fondsen waren bij levendigen handel prijshoudend. Naar Grenada was eenige meerdere vraag.

Koers van het Geld: Beleening 4½ pCt., Prolongatie 4½ pCt., Diskonto 5 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55	Livorno	2/m.	*f* 39¼
»	zigt	» 55 9/16	Napels	»	» 82½
Bordeaux	2/m.	» 54⅝	Petersburg	»	» 1.82
»	zigt	» 55	Weenen	6/w.	» 33¼
Madrid	3/m.	» 236	Augsburg	»	» 35 5/16
Cadix	»	» 236	Frankfort	»	» 99
Seville	»	» 235	Hamburg	2/m.	» 35 1/16
Bilbao	»	» 235	»	zigt	» 35 5/16
Lissabon	»	» 39¾	Londen	2/m.	» 11,57½
Porto	»	» 39⅝	»	zigt	» 11,70
Genua	2/m.	» 43⅛	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 7 Febr. Fransche 4½ pc. —.—; 3 pc. 68.20 1¼ pc. Spanje —; 3 pc. id. 36⅝; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 88¾.

LONDEN, 7 Febr. Cons. 93⅞; Spanje buit. 3 pc. 41⅝. id. 1¼ pc. 23¾; Rusl 5 pc 108½; id. 4½ pc. 96¼; Holl. 4 pc. 98½; id. 2½ pc. 65; Sard. 5 pc. 90; Braz. 104; Peru 4½ pc. 78; Gren. uitg. 6⅝; id. werk. 22½; Mexiko 3 pc. 21⅝; Portugal 3 pc 44½; Ecuador 14½; Venezuela 38; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 7 Febr. Met. 5 pc. 84⅛; id. 4½ pc. 74½; Bank-Aktiën 1032; Credit Anst. 281; Wissel op Londen 10.11; Amst. —; Parijs —; Goud 8; Zilver —.

BERLIJN, 7 Febr. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 106; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 19; Amst. kort 142¼; Hamb. 151; Petersburg 105⅞.

HAMBURG, 7 Febr. Spanje 1¼ pc. —; id. 3 pc. 22⅜; Rusl. 5 pc. 99⅞; 4½ pc. 89½; 3 pc. Mexikanen 10; Noord-Duits. bank 96⅞; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 7 Febr. 5 pc. Met. 80½; 1¼ pc. Spanje binnenl. 23 11/16; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 6 Februarij.

GRAANMARKT.

Prijzen der Ruwe-*Suiker* op heden zijn: Vaten Surinaamsch en Nickerie, blond *f* 39 a 41; bruin *f* 35 a 38.

Kisten Brazil, wit *f* [illegible], blond *f* 41 a 44, bruin *f* 36 a 40. Havana, wit *f* 49 a 54, blond [illegible]

Kranjangs en Kannassers Java, wit *f* 48 a 51, ord. wit *f* 46 a 47, grijs *f* 44 a 45, blond en geel *f* 42 a 43, bruin *f* 37 a 41.

Matten en Zakken Manilla, blond *f* 42 a 45, bruin *f* 36 a 41.

MIDDELBURG, 5 Febr. Door de ingevallen vorst waren wij van alle aanvoer verstoken, er ging alzoo in den handel weinig om; de konsumptie die in hare behoefte moest voorzien heeft echter vorige weekprijzen moeten betalen.

ANTWERPEN, 7 Febr. *Koffij* vast. Voor Export zijn 3000 bn. per *Rio* verhandeld.

Granen In roode inl. Tarwe is iets gedaan. Ca. 1200 hect. Inl. bedongen *f* 14 a *f* 14¼ per 50 k°. Inl. Rogge blijft te koop a *f* 7⅞ per 70 k°., leverbaar in deze maand en in Maart. Lijnzaad hooger, 67 k°. Odessa *f* 17⅝ en 67/68 k°. Berdiansk *f* 17⅝ a ¾.

Nog zijn verkocht 100 bn. *Peper*, 125 blok *Palissanderhout*, 25 vn. Russische *Talk* a *f* 25½ Exp., 50 fusten zeilende Havana *Honig*, 200 bn. gepeld Arracan *Rijst* a *f* 8¼, benevens 989 kn. Havana *Suiker* ex *Providentia* en 189 kn. d°. ex *Quinten Metsys*.

LONDEN, 6 Febr. *Suiker* vast doch weinig omgaande. Circa 10,000 zak kwamen in veiling en werd Mauritius gedeeltelijk 6 d. hooger verkocht. Bengaal bedong volle prijzen en Madras ging 6 d. lager af. — *Koffij* vaster. — *Rijst* gesouteneerd. — *Granen* flaauw.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 6 Febr. Duindam, Egmond aan Zee, Londen.

HELVOET, 6 Febr. Putje, Annechiena, Bordeaux. - Cook, Gem, Middlesbro.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 9 Febr., in lading naar:

Keulen.	H. J. Wilson, Cöln N°. 20.
Ruhrort.	C. Scholten, Hoffnung.
Maintz.	J. Leydekker, Maintz N°. 2.
Frankfort.	G. J. Andres, Frankfort N°. 9.
Ludwigh. en Mannheim.	H. S. Wilson, Rijn en Amstel.
Wesel.	E. T. Beijer, de Hoop.
Mannheim.	M. Buchner, die Harmonie.
Dusseldorp en Neuss.	W. Wientjes, Niederrein N°. 2.
Duisburg.	F. Kusen, Niederrhein N°. 12.

Rijnhoogte Arnhem, 6 Febr. 1 el 2 duim. Keulen, 8 » 5 vt. 6 »

Advertentiën.

Heden ontsliep in den ouderdom van bijna 71 jaren, onze Waarde Oom, de Heer BERNARDUS MULDER, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der R. K. Kerk. W. H. KNUIF.

Mede namens mijn Broeder en Zuster.

Borne, den 4 Februarij 1857.

Eenige Kennisgeving. (2913)

(2914) In den vroegen morgen van heden, overleed te Gestel, voorzien van de H. Sacramenten van de stervenden, onze Broeder en Behuwdbroeder, de Wel-Eerw. Heer H. B. VAN OORSCHOT, in den ouderdom van ruim 66 jaren, sedert 34 jaren Pastoor van Gestel en Blaarthem.

Eindhoven, A. F. VAN OORSCHOT.
7 Februarij 1857. Wed. A. F. VAN OORSCHOT, geb. Jansen.

(2912) Heden overleed in den ouderdom van bijna 86 jaren, na voorzien te zijn geweest van de genademiddelen der H. Kerk, de Wel Eerwaarde Pater der Augustijner orde, GUILIELMUS STAS, rustend Pastoor der Parochie van den H. Augustinus.

Utrecht, 8 Februarij 1857.

AANBESTEDING.

Het Parochiaal Kerkbestuur der R. Gemeente te *Loenersloot*, Aartsbisdom Utrecht, is voornemens op den 24 Februarij 1857, ten 12 ure te Loenen aan te besteden, ten huize van den Logementhouder Hendrik Roos,

Het Bouwen der Nieuwe Kerk en het Amoveeren der Oude.

De bestekken liggen ter lezing van af den 16 Februarij te *Amsterdam*, in het Vosje; te *Utrecht*, bij de Wed. J. Verkerk, in de Fransche Wijnstok; te *Arnhem*, bij den Doctor; te *Loenen*, bij Hendrik Roos, en met de teekeningen aan de Pastorie.

De aanwijzing zal plaats hebben in loco, op Woensdag den 18, en Zaturdag den 21 Februarij van 10 tot 3 ure.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij A. Hazenbosch, Bouwkundig Onderwijzer te Utrecht.

De bestekken à *f* 400 zijn op *franco* aanvrage te bekomen bij de Wed. van Rossum, Boekhandel te Utrecht. (2911)

LOTERIJ
ten behoeve der Arme Kinderen in het St-Aloysius-Gesticht alhier.

Met vergunning van Z. M. den Koning zal door de Heeren Vereeniging tot Weldadigheid ten behoeve van bovengenoemd Gesticht op den 24e Februarij eene verloting [illegible] voorwerpen tot dit weldadig doel van onderscheidene zijden door geschenken bijeengebragt. Daaronder munten vooral uit: eene prachtige pendule, fraaije bloemvazen, keurig bewerkte dameshandwerken, enz., enz. hetgeen alles van Maandag den 16 tot en met Vrijdag den 20 Februarij te bezigtigen zal zijn in het lokaal der Bibliotheek van de Heeren Vereeniging tot Weldadigheid in de Nieuwe Spiegelstraat bij de Heerengracht, X N°. 662 van des voormiddags 11 tot des namiddags 4 ure. De loten zullen aldaar te verkrijgen zijn voor *f* 1.

Zij die door het inzenden van voorwerpen tot het welslagen van dit liefdadig pogen zouden willen medewerken, worden verzocht die voorwerpen aan het St-Aloysius Gesticht of aan het lokaal der Bibliotheek te doen bezorgen. (2915)

(2893) Bij eene aanzienlijke familie in Gelderland wordt gevraagd, eene JUFVROUW uit den fatsoenlijken stand, van de R. K. Godsdienst, geschikt om het Opzigt te houden over een groot Huishouden. Brieven *franko* onder lett. Y bij den Boekhandelaar Josué Witz te Arnhem.

Men vraagt tegen 1°. Mei e. k. te Rotterdam eene bekwame Kindermeid niet beneden de 30 jaren, van de R. K. Godsdienst en van goede getuigen voorzien. Huur *f* 70 à *f* 80 na verdiensten. Adres in persoon of met *franco* brieven, bij de Erven P. T. Braam, Boekhandelaar te Rotterdam. (2910)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en J. S. DE HAAS wordt met succes gedebiteerd:

DE GEBRUIKEN EN PLEGTIGHEDEN DER Roomsch Katholieke Kerk,

Met Geschiedkundige Aanteekeningen, ten dienste der Katholieke Jeugd. Vrij naar het Hoogduitsch, van JOZEF ANTONY, Hoogleeraar te Munster, door H. J. SONJEE, R. C. Pastoor te Noordwijk.

Tweede herziene druk.

Prijs 25 Cents.

De Uitgevers hebben den prijs van dezen 2den druk van dit voor de Jeugd zoo nuttig werkje 10 cents lager gesteld dan den eersten druk, om het boekje, dat door vele Heeren Geestelijken wordt aangeprezen, meer algemeen te verspreiden.

Te Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.